

Compiling a Structural Model for Predicting Love Trauma Syndrome in University Students Based on Primary Maladaptive Schemas with the Mediation of Emotion Regulation Cognitive Strategies

Yousefi N¹, *Zargham Hajebi M², Tabraei R²

Author Address

1. PhD Student in Counseling, Department of Psychology, Ghom Branch, Islamic Azad University, Qom, Iran;

2. Department of Psychology, Ghom Branch, Islamic Azad University, Ghom, Iran.

*Corresponding Author E-mail: zarghamhajebi@qom-iau.ac.ir

Received: 2023 August 6; Accepted: 2023 October 23

Abstract

Background & Objective: Facing emotional failure is associated with high levels of anxiety, depression, grief, physical symptoms, vulnerability, and experiencing negative emotions. The best prevention and coping method is to identify the factors related to it. Based on the review of the theoretical foundations and research literature, the two variables of primary maladaptive schemas and the cognitive regulation of emotion can affect the symptoms of love trauma in students. Considering that the cognitive regulation of emotion is also affected by the primary maladaptive schemas, the current research aims to complete the previous study and investigate more deeply and more complexly, with the aim of testing and explaining a model for predicting love trauma symptoms of students based on primary maladaptive schemas with the mediation of emotion-regulation cognitive strategies.

Methods: This research was a descriptive-analytical correlational study. The statistical population comprised Islamic Azad University of Tehran, Tehran City, Iran, with Love Trauma Syndrome in the academic year of 2022–2023. Among them, 206 people were selected using the available sampling method. To collect the data, the Emotional Regulation Questionnaire (Garnefski and Karaij, 2006), the short form of the Yang Schema Questionnaire (1999), and the Love Trauma Syndrome Questionnaire (Ross, 1999) were used. The inclusion criteria were as follows: obtaining at least 20 (the cutoff point) from the Love Trauma Syndrome Questionnaire, passed at least two months from love trauma, aged 19 to 40 years, without any diseases or mental disorders, not being in new emotional relationship, not under treatment, and no addiction or drug abuse. The exclusion criterion was the non-cooperation of participants.

The structural equation modeling method and SPSS25 and AMOS25 software were used to analyze the research data. The level of significance in this research was considered 0.05.

Results: The results showed that the direct effect of the dimensions of abandonment schema ($\beta=0.11$, $p=0.001$), approval seeking ($\beta=0.15$, $p=0.001$), and emotional inhibition ($\beta=0.17$, $p=0.001$) were significant on the Love Trauma variable. However, the effect of trapped schema ($\beta=-0.48$, $p=0.060$) and restraint ($\beta=0.44$, $p=0.116$) were not significant. Abandonment schemas ($\beta=-0.20$, $p=0.001$), approval seeking ($\beta=-0.40$, $p=0.001$), and emotional inhibition ($\beta=-0.21$, $p=0.001$) had a significant effect on the adaptive strategy of emotion regulation. However, the impact of trapped schemas ($\beta=-0.19$, $p=0.590$) and restraint ($\beta=0.20$, $p=0.572$) was not significant. Also, schemas of abandonment ($\beta=0.28$, $p=0.001$), approval seeking ($\beta=0.18$, $p=0.001$), and emotional inhibition ($\beta=0.24$, $p=0.001$) on compromise strategy were significant. The results of emotion regulation had a significant effect, but the effects of trapped schemas ($\beta=-0.67$, $p=0.098$) and self-control ($\beta=0.55$, $p=0.175$) were not significant. Also, the indirect effect of abandonment ($\beta=0.14$, $p=0.001$), approval seeking ($\beta=0.20$, $p=0.001$), and emotional inhibition ($\beta=0.14$, $p=0.001$) on love trauma were significant. However, the indirect effects of trapped schema ($\beta=-0.063$, $p=0.503$) and restraint ($\beta=0.034$, $p=0.66$) were not significant. The fit indices showed a good fit for the model (IFI=0.99, GFI=0.99, CFI=0.99, RMSEA=0.17).

Conclusion: The present study showed that the schemas of abandonment, confirmation seeking, and emotional inhibition, as well as cognitive regulation of emotion, have a significant effect on students' love failure. Therefore, the role of these variables should be considered in designing interventions and treatment programs or in holding treatment courses for people with love failure experience.

Keywords: Love trauma syndrome, Primary maladaptive schemas, Cognitive strategies of emotion regulation.

تبیین مدل ساختاری برای پیش‌بینی نشانگان ضربه عشق در دانشجویان براساس طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه با میانجیگری راهبردهای شناختی تنظیم هیجان

نیاز یوسفی^۱، مجید ضرغام حاجبی^۲، رامین تبرایی^۲

توضیحات نویسنده‌گان
 ۱. دانشجوی دکترای مشاوره، گروه مشاوره، واحد قم، دانشگاه آزاد اسلامی، قم، ایران.
 ۲. گروه روانشناسی، واحد قم، دانشگاه آزاد اسلامی، قم، ایران.
 * ریاضمه نویسندۀ مسئول: zanghamhajehi@qom-iau.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۵ مرداد ۱۴۰۰؛ تاریخ پذیرش: ۱ آبان ۱۴۰۲

چکیده

زمینه و هدف: مواجهه با شکست عاطفی، سطوح بالایی از اضطراب، افسردگی، سوگ، شانه‌های جسمانی، آسیب‌پذیری و تجربه احسان‌های منفی را به همراه دارد. بهترین روش پیشگیری و مقابله در این زمینه، شناسایی عوامل مرتبط با آن است. پژوهش حاضر با هدف تبیین مدل ساختاری برای پیش‌بینی نشانگان ضربه عشق در دانشجویان براساس طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه با میانجیگری راهبردهای شناختی تنظیم هیجان انجام شد.

روش بررسی: این پژوهش توصیفی‌تحلیلی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش را دانشجویان دانشگاه‌های آزاد اسلامی شهر تهران دارای نشانگان ضربه عشق در سال تحصیلی ۱۴۰۱–۰۲ شکیل دادند. از بین آن‌ها ۲۰۶ نفر بهروش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. برای گردآوری داده‌ها از پرسش‌نامه تنظیم شناختی هیجان (گارنفسکی و کرایج، ۲۰۰۶) و فرم کوتاه پرسش‌نامه طرح‌واره‌های یانگ (یانگ و براون، ۱۹۹۸) و پرسش‌نامه نشانگان ضربه عشق راس (راس، ۲۰۰۷) استفاده شد. برای تحلیل داده‌های پژوهش، روش مدل‌سازی معادلات ساختاری و دو نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۵ و AMOS نسخه ۲۵ به کار رفت. سطح معناداری در این پژوهش ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد، اثرات مستقیم ابعاد طرح‌واره‌های رهاشدگی ($\beta = 0/11$) و بازداری هیجانی ($\beta = 0/001$) و تأثیدطلبی ($\beta = 0/001$) بر متغیر ضربه عشق معنادار است؛ ولی اثرات طرح‌واره‌های گرفتار و خویشتن‌داری معنادار نیست. نتایج مشخص کرد، طرح‌واره‌های رهاشدگی ($\beta = 0/001$) و تأثیدطلبی ($\beta = 0/001$) و بازداری هیجانی ($\beta = 0/001$) بر راهبرد انطباقی تنظیم هیجان اثر معناداری دارند؛ ولی اثرات طرح‌واره‌های گرفتار و خویشتن‌داری معنادار نیست: به علاوه طرح‌واره‌های رهاشدگی ($\beta = 0/001$) و تأثیدطلبی ($\beta = 0/001$) و بازداری هیجانی ($\beta = 0/001$) بر راهبرد سازش نایافته تنظیم هیجان اثر معناداری دارند؛ ولی تأثیرات طرح‌واره‌های گرفتار و خویشتن‌داری معنادار نیست؛ همچنین اثرات غیرمستقیم طرح‌واره‌های رهاشدگی ($\beta = 0/001$) و تأثیدطلبی ($\beta = 0/001$) و بازداری هیجانی ($\beta = 0/001$) بر ضربه عشق معنادار است؛ اما اثرهای غیرمستقیم طرح‌واره‌های گرفتار و خویشتن‌داری معنادار نیست. شاخص‌های برازش ($RMSEA = 0/17$ ، $CFI = 0/99$ ، $GFI = 0/99$ ، $IFI = 0/99$) همگی در سطح مناسبی قرار داشتند.

نتیجه‌گیری: براساس یافته‌های پژوهش نتیجه‌گیری می‌شود، طرح‌واره‌های رهاشدگی، تأثیدطلبی، بازداری هیجانی و همچنین راهبردهای شناختی هیجان تأثیر معنادار و مهمی در شکست عشقی دانشجویان اولیه دارند.

کلیدواژه‌ها: نشانگان ضربه عشق، طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه، راهبردهای شناختی تنظیم هیجان.

۱ مقدمه

طرح وارههای ناسازگار اولیه همبستگی معنادار وجود دارد؛ به شکلی که به کارگیری طرح وارههای ناسازگار اولیه، باعث کاهش استفاده از راهبردهای مناسب هیجان می‌شود (۱۲).

همان‌طورکه روابط عاشقانه به عنوان تلاشی چالش‌برانگیز، درجهت رسیدن به اهداف مطلوب و اصلی زندگی تلقی می‌شود، خاتمه آن نیز می‌تواند زیان‌بار و از لحاظ عاطفی آزاردهنده باشد (۱۴). مواجهه با شکست عاطفی، سطوح بالایی از اضطراب، افسردگی، سوگ، نشانه‌های جسمانی، آسیب‌پذیری و تجربه احساس‌های منفی را به همراه دارد و بهترین روش پیشگیری و مقابله در این زمینه، شناسایی عوامل مرتبط با آن است (۱۵). از طرفی، دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی با توجه به رایج بودن تجربه شکست عشقی در بین دانشجویان و ارتباط مستقیم دانشگاه به منزله نهادی دولتی با این قشر، می‌توانند نقش مهمی در بهداشت و سلامت روان دانشجویان داشته باشند. دانشگاه می‌تواند این نقش را از طریق برگزاری کلاس‌ها و دوره‌های آموزشی برای دانشجویان در زمینه روابط عاطفی با جنس مخالف و نیز شناسایی افراد آسیب‌پذیر در مقابل تجارت شکست عاطفی ایفا نماید. اثربخشی این برنامه‌ها، مستلزم شناخت و آگاهی دقیق از عوامل تأثیرگذار بر تجربه شکست عشقی در دانشجویان است. براساس بررسی مبانی نظری و ادبیات پژوهش این احتمال وجود دارد که دو متغیر طرح وارههای ناسازگار اولیه و تنظیم شناختی هیجان از عوامل تأثیرگذار بر نشانگان ضربه عشق دانشجویان باشند. با توجه به اینکه تنظیم شناختی هیجان از طرح وارههای ناسازگار اولیه تأثیر می‌پذیرد، پژوهش حاضر در راستای تکمیل پژوهش‌های پیشین و بررسی عمیقتر و پیچیده‌تر، با هدف آزمون و تبیین مدل ساختاری برای پیش‌بینی نشانگان ضربه عشق دانشجویان براساس طرح وارههای ناسازگار اولیه با میانجیگری راهبردهای شناختی تنظیم هیجان انجام شد.

۲ روش بررسی

روش این پژوهش توصیفی-تحلیلی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش را تمامی دانشجویان دانشگاه‌های آزاد اسلامی شهر تهران (واحد علوم و تحقیقات تهران، واحد تهران‌جنوب، واحد تهران‌شرق، واحد تهران‌شمال، واحد تهران‌غرب، واحد تهران‌مرکزی)، از مقطع کارشناسی تا دکتری دارای نشانگان ضربه عشق، تشکیل دادند. به منظور انتخاب نمونه از روش نمونه‌گیری درسترس^{۱۱} استفاده شد تا محقق بتواند از بین دانشجویان با تجربه شکست عشقی و دارای معیارهای ورود به پژوهش، انتخاب انجام دهد. حجم نمونه تحقیق براساس قاعدة پیشنهادی پژوهشگران حوزه مدل‌سازی معادلات ساختاری مبنی بر آن بود که تعداد نمونه باید حداقل ۱۵۰ تا ۲۰۰ برابر تعداد متغیرهای مشاهده شده باشد (۱۶). در مدل مفهومی (شکل ۱) هشت متغیر مشاهده شده وجود داشت: بنابراین با توجه به قاعدة حجم نمونه، حداقل به ۱۶۰ نمونه نیاز بود. در مطالعه حاضر با توجه به ریزش

نشانگان ضربه عشق^۱ اولین بار توسط راس مطرح شد. این نشانگان مجموعه‌ای از نشانه‌ها است که بعد از پایان یافتن رابطه عاطفی در افراد شکل می‌گیرد و عملکرد افراد را در زمینه‌های مختلف مانند تحصیلی و اجتماعی و شغلی مختل می‌کند، واکنش‌های غیرمنطقی در پی دارد و زمان نسبتاً زیادی این علائم پایدار می‌ماند (۱). نشانگان ضربه عشق چهار نشانه اصلی دارد که عبارت است از: برانگیختگی^۲؛ اجتناب^۳؛ یادآوری خودآیند^۴؛ بی‌تفاوتی هیجانی^۵ (۲).

قطع شدن رابطه عاشقانه غالباً به‌طور ناگهانی رخ نمی‌دهد. از عوامل مؤثر در پایان یافتن یا فروپاشی رابطه عشقی می‌توان به طرح وارههای ناسازگار اولیه^۶ اشاره کرد (۳-۵). باورها و طرح وارههای برآمده از طرح وارههای، همچون چهارچوبی برای پردازش اطلاعات استفاده می‌شوند و تعیین‌کننده واکنش‌های هیجانی افراد به شرایط زندگی و روابط بین فردی هستند (۶). طرح وارههای منفی، ارزیابی افراد را از موقعیت‌های فشارزا تحت تأثیر قرار می‌دهند و از توانایی آن‌ها برای مواجهه با مشکلات می‌کاهند. در این‌باره به‌نظر می‌رسد، حضور طرح وارههای ناسازگار اولیه، به آسیب‌پذیری فرد در مقابل انواع مختلف مشکلات روان‌شناختی منجر می‌شود؛ بدین‌طریق مانع برای رضایت از زندگی زناشویی خواهد بود (۷)؛ بنابراین می‌توان این پیش‌فرض را بیان کرد که چون طرح وارههای ناسازگار، ناکارآمد هستند ناخشنودی از روابط را در افراد بدنبال دارند و زمینه را برای شکست عاطفی فراهم می‌کنند.

متغیر دیگر تأثیرگذار بر نشانگان ضربه عشق، تنظیم شناختی هیجان^۷ است (۳،۸). ارتباطات، الگویی عظیمی از هیجانات را به وجود می‌آورد و این تنظیم هیجان را به عنوان نیازی مهم برای روابط عاشقانه مطرح می‌کند (۹). از آنجاکه ضربه عشقی، تجربه‌ای ذهنی و مختص فرد است، در هنگام بررسی آن باید به معنای آن رویداد و پیامدهای روان‌شناختی و هیجانی آن توجه کرد (۱). بدیهی است ارزیابی فرد از ضربه عشق و نیز تمرکز وی بر جنبه‌های آن، براین تأثیر می‌گذارد. تفاوت‌های فردی در واکنش به شکست عشقی ریشه در تفسیر شناختی افراد از موقعیت دارد که سبب ایجاد پاسخ‌های هیجانی متفاوت می‌شود (۱۰). در ارزیابی مجدد مثبت^۸ فرد به این رویداد هیجانی به‌گونه‌ای می‌نگرد که سبب کاهش در شدت آن شود و در تمرکز مجدد مثبت^۹ به جای توجه به جنبه‌های منفی، به جنبه‌های مثبت آن می‌پردازد؛ به‌گونه‌ای که در بعضی مواقع، تجربه قطع رابطه می‌تواند فرصتی برای یافتن قدرت درونی و معنای زندگی باشد (۱۱)؛ بنابراین می‌توان این احتمال را مطرح کرد که تنظیم شناختی هیجان بر نشانگان ضربه عشق افراد تأثیرگذار است. از طرفی، طرح وارههای ناسازگار اولیه در بدکاری تنظیم هیجان^{۱۰}، نقش بسیار مهمی دارند؛ چراکه این طرح وارههای شرایط را برای استفاده از راهبردهای ناسازگار تنظیم هیجان ایجاد می‌کنند (۱۲). پژوهشی نشان داد، بین راهبردهای غیرانطباقی و

^۱. Love Trauma Syndrom

^۲. Arousal

^۳. Avoidance

^۴. Automatic Numbering

^۵. Emotional Anaesthesia

^۶. Early Maladaptive Schemas

براون، ۱۹۹۸): این ابزار توسط یانگ^۱ و براون در سال ۱۹۹۸ به منظور اندازه‌گیری طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه ساخته شد (۱۹). یانگ این پرسش‌نامه را از روی فرم پرسش‌نامه اصلی (فرم ۲۰۵ سوالی) طراحی کرد و ۷۵ سوال شش‌گزینه‌ای دارد. طریقه نمره‌گذاری براساس طیف لیکرت شش‌گزینه‌ای، از کاملاً غلط=۱ تا کاملاً درست=۶ است. نمره ۷۵ نشان‌دهنده کمترین میزان طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه و نمره ۴۵۰ بیانگر بیشترین سطح از طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه است. شکل کوتاه پرسش‌نامه طرح‌واره‌ها (YSQ-SF) برای اندازه‌گیری پانزده طرح‌واره ناسازگار اولیه فرم اصلی رهاسنگی/بی‌ثباتی^۲، آزمودنی‌ها در پنج خرده‌مقیاس (طرح‌واره‌های رهاسنگی/بی‌ثباتی^۳، گرفتار/خود تحول نیافته^۴، خویشتن داری/اضبط ناکافی^۵، تأییدطلبی^۶، بازداری هیجانی^۷) تحلیل شد. در پژوهش اشمیت و همکاران به عنوان اولین مطالعه، ویژگی‌های روان‌سنگی این طرح‌واره‌ها هدف بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد، ضریب آلفای کرونباخ در جمعیت غیربالینی برای زیرمجموعه‌های پرسش‌نامه بین ۰/۵۰-۰/۸۲ است (۲۰). اشمیت و همکاران ادعا کردند، پرسش‌نامه طرح‌واره یانگ معنی‌است و با پریشانی^۸ اندازه‌گیری شده از طریق شاخص کلی شدت علائم بیماری^۹ ($r = 0/67$) و نیز با زیرمقیاس افسردگی از سیاهه بازنگری شده نوک‌گویه‌ای نشانه‌های روانی^{۱۰} همبستگی دارد ($r = 0/63$ ، $p < 0/001$): همچنین به طور کلی، مدل طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه نسبت درخور توجهی از واریانس (۵۵ درصد) را به خود اختصاص می‌دهد؛ بنابراین، از روانی کافی برخوردار است (۲۰). در پژوهش قهاری و همکاران شاخصه‌های روان‌سنگی این ابزار در جامعه ایرانی (عادی و بالینی) بررسی شد. ضریب آلفای کرونباخ در زیرمقیاس‌ها مجموعه سوالات بیشتر از ۰/۴ و تأییدکننده آن بود که اکثر خرده‌مقیاس‌ها از همسانی درونی رضایت‌بخشی برخوردار است. همچنین یافته‌های مربوط به تحلیل عامل تأییدی ($X^2 = ۷۲۸/۰/۲$ ، $NNFI = ۰/۹۷$ ، $df = ۲۵۹/۵$ ، $GFI = ۰/۶۹$ ، $X^2/df = ۲/۸۰$ ، $df = ۲۵۹/۵$)، برآش مدل مفهومی با داده‌های تجربی به دست آمده در جامعه ایرانی را نشان داد و همه زیرمقیاس‌ها از بار عاملی مطلوبی برخوردار بودند (۲۱).

- پرسش‌نامه نشانگان ضربه عشق راس (LTI) (راس، ۲۰۰۷): این پرسش‌نامه در سال ۲۰۰۷ توسط راس برای اندازه‌گیری شدت عشق طراحی شد. پرسش‌نامه نشانگان ضربه عشق راس از ده سوال چهارگزینه‌ای تشکیل شده است. سوالات این ابزار از میزان آشتفتگی‌های هیجانی، شناختی، جسمی و رفتاری، ارزیابی کلی انجام می‌دهد. شیوه نمره‌گذاری پرسش‌نامه از صفر تا سه و براساس گزینه انتخابی فرد و نیز سطح بهنجاری فرد است. حداقل نمره افراد در پرسش‌نامه صفر و حداقل نمره ۳۰ است. نمره بین ۳۰ تا ۲۰ به معنای نشانگان ضربه عشق شدید است که بر عملکردهای اجتماعی،

احتمالی پرسش‌نامه‌ها، در گام اول ۳۴۴ نفر به پرسش‌نامه‌ها پاسخ دادند و پس از حذف پرسش‌نامه‌های ناقص و نیز شرکت‌کنندگان دارای نمره کمتر از ۲۰ (نمره برش پرسش‌نامه) در پرسش‌نامه نشانگان ضربه عشق راس^۱ (راس، ۲۰۰۷، ۲۰۰۶، ۲۰۰۷) پرسش‌نامه برای تحلیل باقی ماند؛ بنابراین حجم نمونه در پژوهش حاضر برابر با ۲۰۶ نفر بود. معیارهای ورود به پژوهش عبارت بود از: کسب نمره حداقل ۲۰ (نمره برش) در پرسش‌نامه نشانگان ضربه عشق راس (راس، ۲۰۰۷): سپری شدن دست‌کم دو ماه از شروع تجربه شکست عشقی؛ دامنه سنی بین ۱۹-۴۰ تا ۱۹ سال؛ نداشتن هرگونه بیماری یا اختلال روانی؛ نبودن در رابطه‌ای عاطفی جدید؛ تحت درمان نبودن؛ وابستگی نداشتن به مواد مخدر یا سوءاستفاده دارویی. معیار خروج از پژوهش تمايل نداشت شرکت‌کنندگان به ادامه همکاری بود. ابزارهای زیر در پژوهش به کار رفت.

- پرسش‌نامه تنظیم شناختی هیجان^۲ (CERQ) (گارنفسکی و کرایج، ۲۰۰۶): این پرسش‌نامه در سال ۲۰۰۶ توسط گارنفسکی و کرایج طراحی شد (۱۷). دارای هیجده سؤال یا ماده است و راهبردهای تنظیم شناختی هیجان‌ها را در پاسخ به حوادث تهدیدکننده و تنبیگی زای زندگی در مقیاسی پنج درجه‌ای لیکرتی از هرگز=۱ تا همیشه=۵ و در نه زیرمقیاس دیگر-سرزنشگری، خود-سرزنشگری، تمرکز بر فکر/نشخوارگری، فاجعه‌آمیزپنداری (فاجعه‌نمایی)، پذیرش، کم‌اهمیت‌شماری، تمرکز مجدد بر برنامه‌ریزی، تمرکز مجدد مشت و ارزیابی مجدد مشت اندازه‌گیری می‌کند. حداقل و حداکثر نمره در هریک از زیرمقیاس‌ها به ترتیب ۲ و ۱۰ است. نمره بیشتر در پرسش‌نامه به معنای استفاده بیشتر فرد از آن راهبرد شناختی است. راهبرد شناختی تنظیم هیجان در این پرسش‌نامه در دو دسته کلی یعنی راهبردهای انتطباقی (سازش‌نیافته) و راهبردهای غیرانتطباقی (سازش‌نیافته) قرار می‌گیرد. زیرمقیاس‌های مربوط به راهبردهای سازش‌نیافته شامل کم‌اهمیت‌شماری، تمرکز مجدد مشت، ارزیابی مجدد مشت، پذیرش و تمرکز مجدد بر برنامه‌ریزی است. زیرمقیاس‌های دیگر-سرزنشگری، خود-سرزنشگری، راهبردهای سازش‌نیافته را تشکیل می‌دهند. گارنفسکی و کرایج ضریب همسانی درونی هریک از خرده‌مقیاس‌ها را در حد مطلوب و بین ۰/۸۶-۰/۷۵ گزارش کردند و ضریب پایایی بازآزمایی را بین ۰/۶۵-۰/۴۸ به دست آوردند. همچنین تحلیل عاملی وجود نوعی خرده‌مقیاس‌های تنظیم شناختی هیجان را تأیید کردند که دارای ارزش ویژه بیشتر از ۱ بودند و در مجموع توانستند ۶۴/۲ درصد از واریانس پرسش‌نامه را تبیین کنند (۱۷). در پژوهش بشارت و بزازیان روانی پرسش‌نامه در دامنه ۰/۷۳ تا ۰/۸۷ و آلفای کرونباخ برای خرده‌مقیاس‌های آن در دامنه ۰/۷۸ تا ۰/۹۳ گزارش شد (۱۸).

- فرم کوتاه پرسش‌نامه طرح‌واره‌های یانگ^۳ (YSQ-SF) (یانگ و

⁷. Approval- Seeking

⁸. Emotional Inhibition

⁹. Distress

¹⁰. General Severity Index

¹¹. Symptom Checklist-90-R

¹. Ross Love Trauma Inventory (LTI)

². Cognitive Emotion Regulation Questionnaire (CERQ)

³. Young Schema Questionnaire-Short Form (YSQ-SF)

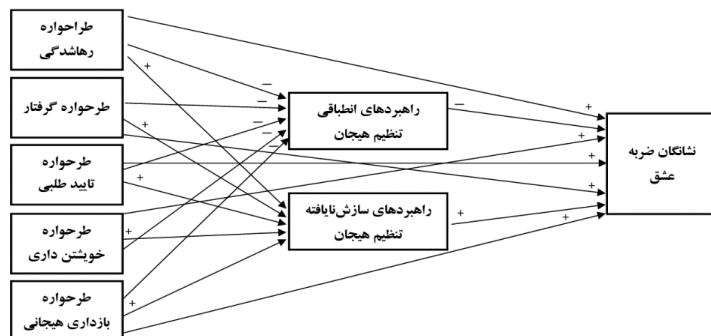
⁴. Abandonment/ Instability

⁵. Enmeshment/ Undeveloped

⁶. Insufficient Self-Control/ Self-Discipline

پرسش‌نامه‌ها براساس نمره برش مقیاس نشانگان ضریب عشق (نمره ۲۰) غربالگری شدند که درنهایت انتخاب ۲۰۶ پرسش‌نامه (نفر) صورت گرفت و داده‌های آن‌ها تحلیل شد. همچنین برای رعایت اصول اخلاقی پژوهشی، به تمام شرکت‌کنندگان توضیحات لازم درخصوص پژوهش و محرمانه بودن اطلاعات آنان ارائه شد. هیچ شرکت‌کنندگانی برای شرکت در فرایند پژوهش در وضعیت اجبار نبود و هر لحظه که شرکت‌کنندگانی تمایل به خروج از شرایط پاسخ‌گویی داشت، از ادامه فرایند خارج شد. پرسش‌نامه‌ها فاقد نام و اطلاعات خاص فردی بودند و تمام نتایج بهصورت محرمانه و ناشناس تحمل شد.

در شکل ۱ مدل مفهومی پژوهش ترسیم شده است. در این مدل طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه (پنج طرح‌واره رهادستگی/بی‌ثباتی، گرفتار/خود تحول‌نیافته، خویشن‌داری/انضباط ناکافی، تأیید‌طلبی، بازداری هیجانی) با میانجیگری متغیر راهبردهای تنظیم هیجان، نشانگان ضریب عشق را پیش‌بینی می‌کنند. در پژوهش حاضر از روش‌های آمار توصیفی مانند میانگین و انحراف استاندارد و شاخص‌های کجی^۱ و کشیدگی^۲ برای تحلیل داده‌ها و از روش مدل معادلات ساختاری برای بررسی برازش مدل استفاده شد. برای برآوردگری مدل پیشنهادی، مقادیر ۰/۰۸ و کمتر برای شاخص RMSEA و مقادیر ۰/۹ و بیشتر برای شاخص‌های NNFI، IFI، CFI و GFI مدنظر قرار گرفت (۲۳). بهمنظور تحلیل داده‌های پژوهش از نرم‌افزارهای SPSS نسخه ۲۵ و AMOS نسخه ۲۵ استفاده شد. سطح معناداری در پژوهش ۰/۰۵ بود.

شکل ۱. مدل مفهومی پژوهش بهمنظور تبیین برای پیش‌بینی نشانگان ضریب عشق در دانشجویان براساس طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه با میانجیگری راهبردهای شناختی تنظیم هیجان

۳ یافته‌ها

برای توزیع نمرات متغیرهای بررسی شده بین ۰ و ۲ – بود که نشان داد نمرات متغیرهای تحقیق، دارای توزیعی نرمال است. بهمنظور آزمون استقلال مشاهدات (استقلال مقادیر باقی‌مانده یا خطاهای)، از آزمون دوربین واتسون^۳ استفاده شد. مقدار این آزمون برای مدل بررسی شده برابر با ۱/۷۸ بودست آمد و بدین‌ترتیب، فرض استقلال خطاهای تأیید شد؛ زیرا شرط تأیید پیش‌فرض استقلال مشاهدات آن است که میزان آماره این آزمون بین ۰/۵ تا ۲/۵ باشد. در پژوهش حاضر هم‌خطی چندگانه بین متغیرهای پیش‌بین با استفاده از

تحصیلی، شغلی و کیفیت زندگی آسیب‌های جدی خواهد داشت. نمره ۱۹ نشان‌دهنده نشانگان ضریب عشق با میزان تحمل شدنی تری است و کمک حرفة‌ای به این افراد به بهبود کیفیت زندگی آن‌ها کمک خواهد کرد. نمره بین صفر تا ۹ بیانگر نشانگان ضریب عشق مدیریت‌پذیر و با تأثیرات جزئی است. نمره برش پرسش‌نامه نشانگان ضریب عشق راس ۲۰ محاسبه شد. در پژوهش راس ضریب همسانی درونی پرسش‌نامه در گروه ۴۸ نفری از جمعیت دانشجویی برابر با ۰/۸۱ بهدست آمد (۱). در ایران دهقانی و همکاران این ابزار را به فارسی ترجمه کردند و روی جامعه دانشجویی سنجیدند. ضریب پایابی درونی پرسش‌نامه در نمونه‌ای ۴۸ نفری از دانشجویان ۰/۸۱ بهدست آمد (۲۲).

بهمنظور اجرای پژوهش، ابتدا پژوهشگر با مراجعه به دانشگاه‌های تعیین شده و در قالب مصاحبه‌ای کوتاه دانشجویانی با تحریه شکست عشقی و دارای دیگر معیارهای ورود را انتخاب کرد. سپس بعد از مطلع کردن آن‌ها از هدف پژوهش و ابراز رضایتمندی ایشان از شرکت در پژوهش، از آن‌ها خواست تا به پرسش‌نامه‌های تعیین شده پاسخ دهند. تعداد ۳۴۴ دانشجو به پرسش‌نامه‌ها پاسخ دادند. شایان ذکر است، پرسش‌نامه‌ها به دو شیوه (نسخه چاپی و الکترونیکی) طراحی شد که پاسخ‌گو مختار بود از بین این دو روش یکی را انتخاب کند. در ادامه ۱۳۸ نفر به نسخه‌های چاپی و ۲۰۶ نفر به نسخه الکترونیکی پرسش‌نامه‌ها (درمجموع ۳۴۴ نفر) پاسخ دادند که بعد از حذف پرسش‌نامه‌های ناقص (درمجموع ۳۴۴ نفر) پاسخ دادند که بعد از حذف پرسش‌نامه‌های ناقص، ۳۱۸ پرسش‌نامه باقی ماند. سپس این

دامنه سنی شرکت‌کنندگان بین ۱۹ تا ۴۰ سال و میانگین سنی برابر با ۲۵/۱۷ با انحراف معيار ۷/۲۴ سال بود که درصد از آن‌ها دختر و ۴۳ درصد پسر بودند. همچنین ۱۶۷ نفر از شرکت‌کنندگان دانشجوی مقطع کارشناسی و ۳۱ نفر کارشناسی ارشد و ۸ نفر دانشجوی مقطع دکتری بودند. جدول ۱ میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد.

برای آزمون رابطه بین متغیرها، ابتدا پیش‌فرضهای آماری روش مدل‌سازی معادلات ساختاری بررسی شد. مقادیر کجی و کشیدگی

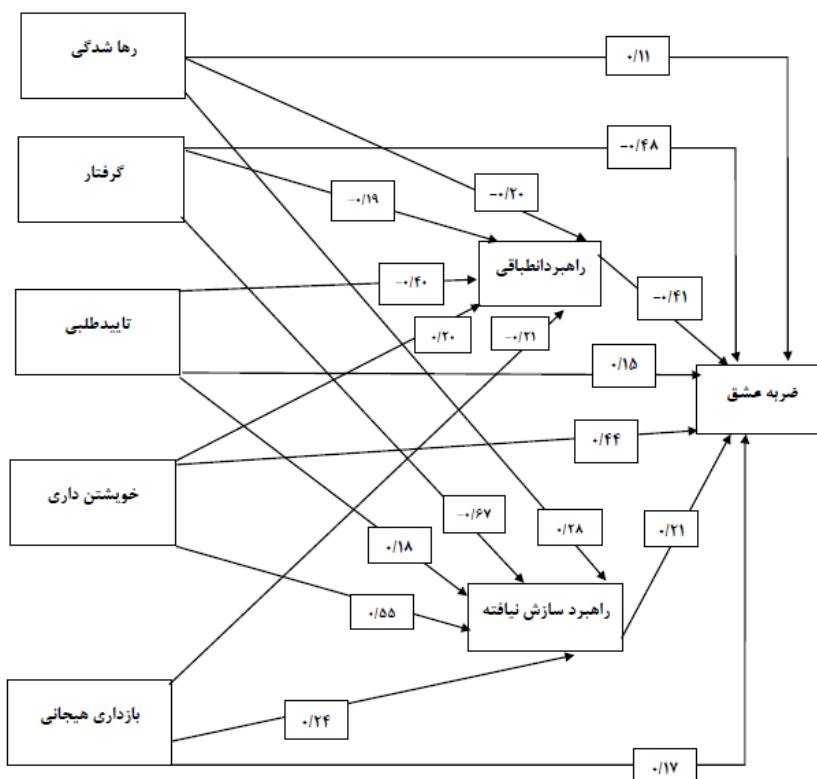
¹. Skewness

². Kurtosis

آماره تحمل^۱ و تورم واریانس^۲ بررسی شد. مقدارهای مربوط به همخطی هیچ یک از متغیرها نزدیک مقدارهای بحرانی (بین ۰/۵ تا ۰/۲۵) نبود؛ بنابراین می‌توان گفت همخطی در بین متغیرهای مربوط به اجرا و برآش مدل ارائه شده است.

جدول ۱. میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف معیار	حداقل	حداکثر	کجی	کشیدگی
رهاشدگی	۷۴/۵۵	۶/۴۹	۶۰	۸۵	-۰/۰۵۱۳	-۰/۳۶۷
گرفتار	۷۲/۲۳	۶/۱۷	۶۵	۸۳	۰/۰۴۰۲	-۱/۴۱
تأییدطلبی	۷۳/۴۱	۶/۲۹	۶۰	۸۳	-۰/۰۶۴۰	-۰/۳۲۴
خویشن‌داری	۷۲/۲۷	۶/۲۱	۶۵	۸۳	۰/۰۳۸۱	-۱/۴۶
بازداری هیجانی	۷۲	۶/۶۹	۶۰	۸۳	-۰/۰۳۴۲	-۱/۱۲
راهبرد انطباقی	۲۸/۵۵	۴/۳۲	۲۲	۳۸	۰/۰۳۷۳	-۰/۷۶۳
راهبرد سازش نایافته	۳۶/۰۳	۴/۰۱	۲۶	۴۰	-۰/۰۷۲۸	۰/۱۸۵
ضربه عشق	۲۳/۶۵	۳/۰۴	۱۷	۲۸	-۰/۰۶۸۵	-۰/۰۲۲۸

شکل ۲. مدل علی پژوهش در قالب استاندارد (β)

براساس داده‌های گزارش شده در جدول ۲ شاخص ریشه دوم میانگین NNFI و مربعات خطای برآورد (RMSEA) برابر با ۰/۱۷ بود که از میزان مربعات خطای برآورد (RMSEA) برابر با ۰/۰۸ بزرگتر است. همچنین شاخص‌های GFI، CFI، IFI، IFI، GFI، CMIN شاخص‌های برآش مدل گرفت، مدل از برآش خوبی برخوردار است.

جدول ۲. شاخص‌های برآش مدل

شاخص برآش مشاهده شده	CMIN	GFI	IFI	CFI	NNFI	RMSEA
۷/۷۲	۰/۹۹	۰/۹۹	۰/۹۹	۰/۹۹	۰/۹۹	۰/۱۷

². Variance Inflation

¹. Tolerance

متغیرهای راهبردهای تنظیم هیجان و ضربه عشق معنادار نیست و سایر مسیرها معنادار است.

جدول ۳ برآورد ضرایب استاندارد آثار مستقیم و معناداری آنها می دهد. نتایج حاصل بیانگر آن بود که از بین مسیرهای به دست آمده در مدل، مسیر متغیرهای پیش بین طرح وارههای گرفتار و خویشن داری بر

جدول ۳. برآورد ضرایب استاندارد شده آثار مستقیم و معناداری آنها

متغیر	برآورد	خطای معیار	ضریب استاندارد	مقدار احتمال
راهشدنگی	-0/۱۳	0/۰۴	-0/۲۰	<0/۰۰۱
گرفتار	0/۱۳	0/۲۴	-0/۱۹	0/۵۹۰
تأییدطلبی	-0/۲۸	0/۰۴۷	-0/۴۰	<0/۰۰۱
خویشن داری	0/۱۴	0/۲۴	0/۲۰	0/۵۷۲
بازداری هیجانی	0/۱۴	0/۰۳۹	-0/۲۱	<0/۰۰۱
راهشدنگی	0/۱۷	0/۰۴۴	0/۲۸	<0/۰۰۱
گرفتار	-0/۴۳	0/۲۶	-0/۶۷	0/۰۹۸
تأییدطلبی	0/۱۱	0/۰۵	0/۱۸	<0/۰۰۱
خویشن داری	0/۳۵	0/۲۶	0/۰۵۵	0/۱۷۵
بازداری هیجانی	0/۱۴	0/۰۴	0/۲۴	<0/۰۰۱
راهشدنگی	0/۰۵۴	0/۰۲	0/۱۱	<0/۰۰۱
گرفتار	-0/۲۴	0/۱۲	-0/۴۸	0/۰۶۰
تأییدطلبی	0/۰۷۷	0/۰۲	0/۱۵	<0/۰۰۱
خویشن داری	0/۲۰	0/۱۲	0/۴۴	0/۱۱۶
بازداری هیجانی	0/۰۸۲	0/۰۲	0/۱۷	<0/۰۰۱
راهبرد انطباقی	0/۰۲۹	0/۰۳	-0/۴۱	<0/۰۰۱
ساژش نایافته	0/۱۶	0/۰۳	0/۲۱	<0/۰۰۱

($\beta = 0/20$ و $p=0/572$) بر راهبرد انطباقی تنظیم هیجان تأثیر معناداری ندارند؛ همچنین طرح وارههای راهشدنگی ($\beta = 0/28$ و $p=0/001$) و تأییدطلبی ($\beta = 0/18$ و $p=0/001$) و بازداری هیجانی ($\beta = 0/24$ و $p=0/001$) بر راهبرد سازش نایافته تنظیم هیجان دارای اثر معناداری هستند؛ ولی طرح وارههای گرفتار ($\beta = -0/67$ و $p=0/098$) و خویشن داری ($\beta = 0/055$ و $p=0/175$) و بازداری هیجانی ($\beta = 0/116$ و $p=0/116$) و راهبرد سازش نایافته تنظیم هیجان تأثیر معناداری ندارند. نتایج جدول ۳ مشخص می کند، هر دو راهبرد شناختی تنظیم هیجان یعنی راهبرد انطباقی ($\beta = -0/41$ و $p=0/001$) و راهبرد سازش نایافته ($\beta = 0/21$ و $p=0/001$) بر متغیر وابسته ضربه عشق تأثیر معناداری دارد.

باتوجه به نتایج به دست آمده در جدول ۳ می توان گفت، آثار مستقیم ابعاد طرح وارههای راهشدنگی ($\beta = 0/11$ و $p=0/001$) و تأییدطلبی ($\beta = 0/15$ و $p=0/001$) و بازداری هیجانی ($\beta = 0/17$ و $p=0/001$) بر متغیر وابسته ضربه عشق معنادار است؛ ولی طرح وارههای گرفتار ($\beta = -0/48$ و $p=0/060$) و خویشن داری ($\beta = 0/44$ و $p=0/116$) بر ضربه عشق اثر معناداری ندارند؛ به علاوه طرح وارههای راهشدنگی ($\beta = -0/20$ و $p=0/001$) و تأییدطلبی ($\beta = -0/20$ و $p=0/001$) و بازداری هیجانی ($\beta = -0/21$ و $p=0/001$) بر راهبرد انطباقی تنظیم هیجان دارای اثر معناداری هستند؛ ولی طرح وارههای گرفتار ($\beta = 0/19$ و $p=0/590$) و خویشن داری

جدول ۴. برآورد ضرایب استاندارد شده آثار غیرمستقیم و اثر کل متغیرهای پیش بین با استفاده از آزمون بوت استرپ

متغیر پیش بین	متغیر وابسته	حدود بوت استرپ		مقدار احتمال	اثر غیرمستقیم (مقدار احتمال)	اثر کل (مقدار احتمال)
		حد کمتر	حد بیشتر			
راهشدنگی	ضربه عشق	0/۰۶۸	0/۲۲	0/۰۰۱	0/۰۴	(0/۰۳) 0/۲۵
گرفتار	ضربه عشق	-0/۳۶۲	0/۱۴	0/۰۰۳	(0/۰۷۳) -0/۰۶۳	(0/۰۶۵) 0/۵۰۴
تأییدطلبی	ضربه عشق	0/۱۳	0/۳۰	0/۰۰۱	0/۰۲۰	(0/۰۳۶) 0/۰۳۶
خویشن داری	ضربه عشق	-0/۱۶	0/۳۴	0/۰۶	0/۰۳۴	(0/۰۷۸) 0/۴۵
بازداری هیجانی	ضربه عشق	0/۰۸۶	0/۲۱۷	0/۰۰۱	0/۰۱۴	(0/۰۴) 0/۳۱

جدول ۴ آثار غیرمستقیم متغیرهای پیش بین بر متغیر وابسته با بوت استرپ^۱ نشان می دهد. در اینجا نیز آثار غیرمستقیم متغیرهای طرح وارههای راهبردهای تنظیم شناختی هیجان را با استفاده از آزمون میانجیگری راهبردهای تنظیم شناختی هیجان را با استفاده از آزمون

¹. Bootstrap

ندارند و بدین شکل، شکست عشقی و عواطف منفی یا مشکلات روان‌شناختی بیشتری را تجربه می‌کنند. (۲۵)

همین طور نشان داده شد، طرح‌واره‌های خویشن‌داری/انضباط ناکافی و گرفتار/خود تحول نیافته بر نشانگان ضریبه عشق دانشجویان تأثیر مستقیم معناداری ندارند که با پژوهش‌های پیشین (۴، ۲۵) ناهمسوس است. افراد با طرح‌واره خویشن‌داری/انضباط ناکافی، دارای خویشن‌داری ضعیفی هستند، توانایی به تعویق‌انداختن نیازهای لحظه‌ای و آئی خود را ندارند و ممکن است تحمل ناکامی برای آن‌ها بسیار دشوار باشد. همچنین افراد با طرح‌واره گرفتار/خود تحول نیافته نزدیکی و صمیمیت و درگیری هیجانی مفرطی با یکی یا چند نفر از افراد مهم زندگی خود دارند که درنهایت این امر باعث می‌شود تواند هویت خود را شکل دهد؛ بنابراین عنوان شد، این طرح‌واره‌ها بتواند نشانگان ضریبه عشق را در دانشجویان پیش‌بینی کنند (۱۹) که در مطالعه حاضر این رابطه رد شد. تفاوت در ویژگی‌های نمونه و ابزارهای سنجش و روش پژوهش می‌تواند از دلایل احتمالی تبیین‌کننده ناهمسوسی در یافته‌ها باشد؛ لذا در این رابطه نیاز به بررسی بیشتر در مطالعات بعدی است.

نتایج نشان داد که طرح‌واره‌های رهاسنگاری و تأییدطلبی و بازداری هیجانی بر راهبردهای انتطباقی و سازش نایافته تنظیم شناختی هیجان اثر معناداری دارند. این یافته با پژوهش‌های نیکول و همکاران مبنی بر تأثیر طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه بر تنظیم هیجانی نوجوانان (۲۶) و پژوهش سالگو و همکاران مبنی بر رابطه بین طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه با تنظیم هیجانی (۲۷)، همسوس است. این یافته را می‌توان این‌گونه تبیین کرد که طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه، از متغیرهای دخیل در مشکلات تنظیم هیجانی هستند. درواقع طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه، به منزله یک ویژگی فردی می‌توانند راهانداز یا تشدیدکننده اختلالات هیجانی مانند افسردگی باشند و افراد با طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه قادر به مدیریت هیجانات خود نیستند؛ بنابراین عامل طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه با شدت دادن به هیجانات منفی و زمینه‌چینی برای اختلالات هیجانی در افراد می‌تواند احتمال ضریبه عشق را افزایش دهد. همچنین نتایج مشخص کرد، طرح‌واره‌های خویشن‌داری/انضباط ناکافی و گرفتار/خود تحول نیافته بر راهبرد انتطباقی و سازش نایافته تنظیم شناختی هیجان دانشجویان تأثیر مستقیم معناداری ندارند که با پژوهش‌های پیشین (۲۷) ناهمسوس است. تفاوت در ویژگی‌های نمونه و ابزارهای سنجش و روش پژوهش می‌تواند از دلایل تبیین‌کننده ناهمسوسی در یافته‌ها باشد؛ لذا در این رابطه نیاز به بررسی بیشتر در مطالعات بعدی است.

نتایج به دست آمده نشان داد، هر دو راهبرد شناختی تنظیم هیجان یعنی راهبرد انتطباقی و راهبرد سازش نایافته بر متغیر وابسته ضریبه عشق تأثیر معناداری دارد. این یافته با نتایج مطالعات آسایش و همکاران (۳) و صداقت و همکاران (۸) همسوس است. این یافته را می‌توان این‌گونه تبیین کرد که افرادی با راهبردهای ناسازگارانه تنظیم شناختی هیجان در مقایسه با سایر افراد در مواجهه با مشکلات عاطفی بیشتر آسیب می‌بینند و افرادی که راهبردهای مثبت و سازگارانه به کار می‌برند، آسیب کمتری را تجربه می‌کنند. همچنین راهبردهای غیرانتطباقی تنظیم

معنادار نیست و سایر اثرهای غیرمستقیم معنادار است. همچنین برای آزمون نقش میانجیگری راهبردهای شناختی تنظیم هیجان (راهبردهای انتطباقی و سازش نایافته) در تأثیر ابعاد طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه بر ضریبه عشق دانشجویان، از روش بوت استرپ استفاده شد. نتایج جدول ۴ نشان می‌دهد، مقادیر حد کمتر و حد بیشتر به دست آمده این آزمون برای طرح‌واره‌های رهاسنگاری و تأییدطلبی و بازداری هیجانی هر دو در دامنه مثبت است؛ بنابراین می‌توان گفت، اثرات غیرمستقیم معنادار است و راهبردهای شناختی تنظیم هیجان نقش میانجیگری دارد؛ اما مقدارهای به دست آمده برای طرح‌واره‌های گرفتار و خویشن‌داری در دامنه‌های مثبت و منفی قرار گرفته است و شامل صفر می‌شود؛ بنابراین اثر غیرمستقیم برای این دو طرح‌واره معنادار نیست.

۴ بحث

پژوهش حاضر با هدف تبیین مدل ساختاری برای پیش‌بینی نشانگان ضریبه عشق در دانشجویان براساس طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه با میانجیگری راهبردهای شناختی تنظیم هیجان انجام شد. شاخص‌های برازش به دست آمده نشان داد، مدل آزمون‌شده، مدل مطلوبی است و برازش پذیرفتی دارد؛ براین اساس می‌توان گفت، به طور کلی طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه به صورت مستقیم و نیز به صورت غیرمستقیم و از طریق راهبردهای شناختی تنظیم هیجان بر نشانگان ضریبه عشق در دانشجویان تأثیر می‌گذارد؛ مشخص شد، اثرات مستقیم ابعاد طرح‌واره‌های رهاسنگاری و تأییدطلبی و بازداری هیجانی بر متغیر وابسته ضریبه عشق معنادار است؛ ولی طرح‌واره‌های گرفتار و خویشن‌داری بر ضریبه عشق اثر معناداری ندارند. اثر مستقیم طرح‌واره رهاسنگاری بر نشانگان ضریبه عشق دانشجویان در مطالعه حاضر با پژوهش کاراتزیاس و همکاران (۵) همسو و با پژوهش عراقی و همکاران (۲۴) ناهمسوس است. در تبیین این یافته باید گفت، دانشجویان دارای طرح‌واره رهاسنگاری/بی‌ثباتی فعال، معتقد هستند که ارتباط و روابط آن‌ها با افراد مهم در زندگی شان ثبات و پایداری ندارد و طرد می‌شوند. این الگوی ناکارآمد هیجانی و شناختی زیرینا و ریشه اختلالات روان‌شناختی متعددی همچون افسردگی و اضطراب و سایر نشانگان ضریبه عشقی خواهد بود. از این لحاظ، به نظر می‌رسد با افزایش میزان رهاسنگاری/بی‌ثباتی، شدت نشانگان ضریبه عشقی افزایش یابد.

همچنین مشخص شد، طرح‌واره تأییدطلبی بر نشانگان ضریبه عشق دانشجویان تأثیر مستقیم و معنادار دارد. در تبیین یافته می‌توان گفت، افراد با طرح‌واره تأییدطلبی زمانی که از سوی طرف مقابل و فردی که با او وارد رابطه عاطفی شده‌اند، از جنبه‌های اجتماعی، اقتصادی، ظاهری و دیگر جنبه‌ها، انتقاد دریافت می‌کنند و درواقع تأیید نمی‌شوند، عزت نفس خود را در رابطه از دست می‌دهند و با میل به افسردگی، به رابطه عاطفی خود با جنس مخالف آسیب می‌زنند؛ درنتیجه شکست عشقی را با شدت و عمق بیشتری تجربه می‌کنند. یافته دیگر آن بود که طرح‌واره بازداری هیجانی به طور مستقیم بر ضریبه عشقی دختران و پسران تأثیر دارد و این یافته با پژوهش عراقی و همکاران (۲۴) همسوس است. افرادی که احساسات یا هیجان خود را نشان نمی‌دهند، در مواجهه با تجربه‌های منفی مانند شکست عشقی، عملکرد موفقی

عشقی بررسی کرد؛ بنابراین پیشنهاد می شود پژوهش های آتی به بررسی نقش دیگر طرح وارههای مهم پردازند.

۵ نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر نشان داد، طرح وارههای رهاشدگی و تأییدطلبی و بازداری هیجانی و نیز راهبردهای تنظیم شناختی هیجان تأثیر معنادار و مهمی در شکست عشقی دانشجویان دارند؛ بنابراین در طراحی مداخلات و برنامه های درمانی یا در برگزاری دوره های درمانی برای افراد با تجربه شکست عشقی، باید به نقش این متغیرها توجه شود.

۶ تشکر و قدردانی

بدین وسیله نویسندها مقاله از همه مشارکت کنندگان در انجام پژوهش، تشکر و قدردانی می کنند.

۷ بیانیه ها

تأثیدیه اخلاقی و رضایت نامه از شرکت کنندگان

در این پژوهش تمامی مسائل اخلاقی از جمله سلامت و ایمنی شرکت کنندگان، حریم خصوصی و رازداری اطلاعات شرکت کنندگان و مختار بودن آنها برای حضور یا خروج از مطالعه رعایت شد.

رضایت برای انتشار

این امر غیرقابل اجرا است.

در دسترس بودن داده ها و مواد

نویسندها مقاله به داده های پژوهش دسترسی دارند.

تضاد منافع

هیچ گونه تضاد منافعی بین نویسندها مقاله وجود ندارد.

منابع مالی

تأمین منابع مالی این پژوهش از هزینه های شخصی نویسندها بوده و از سوی هیچ نهادی حمایت مالی نشده است.

مشارکت نویسندها

همه نویسندها در انجام و گزارش پژوهش سهم یکسان و برابر داشتند.

شناختی هیجان را متغیر پیش بین ناسازگارهای روان شناختی در نوجوانان می دانند (۲۸). از آنجاکه راهبردهای سازش نایافته همواره با این گونه اختلالات حضور دارند، می توان تأثیر راهبردهای منفی بر نشانگان ضربه عشق دانشجویان را از این طریق تبیین کرد.

نتایج مشخص کرد که اثرات غیرمستقیم طرح وارههای رهاشدگی و تأییدطلبی و بازداری هیجانی مثبت و معنادار است و راهبردهای شناختی تنظیم هیجان در تأثیر طرح وارههای ناسازگار اولیه بر ضربه عشق دانشجویان نقش میانجیگری دارد؛ اما مقدارهای به دست آمده برای طرح وارههای گرفتار و خویشتن داری نشان داد، اثر غیرمستقیم براین دو طرح واره معنادار نیست. این یافته بدین معنا است که طرح وارههای رهاشدگی و تأییدطلبی و بازداری هیجانی نه تنها به صورت مستقیم بر ضربه عشق تأثیر می گذارد، بلکه به طور غیرمستقیم و از طریق راهبردهای شناختی تنظیم هیجان تأثیر خود را بر ضربه عشق تشدید می کنند. این یافته با نتایج مکدرموت (۲۵) و زاده - محمدی و کردستانچی اصلاحی (۲۶) و مالیک و همکاران (۳۰) همسو است. به نظر می رسد طرح وارههای ناسازگار اولیه نیز در بدکارکردی تنظیم هیجان، نقش درخور توجیهی دارند؛ زیرا این طرح وارههای فرستاده از راهبردهای ناسازگارانه تنظیم هیجان فراهم می کنند. در این راستا مشخص شد، بین راهبرد مقابله ای اجتناب و طرح وارههای ناسازگار اولیه رابطه معنادار وجود دارد؛ زیرا استفاده فزاینده طرح وارههای ناسازگار باعث کاهش به کارگیری راهبردهای اثربخش تنظیم هیجانی می شود و با کاهش کاربرد طرح وارههای، به کارگیری راهبردهای مناسب تنظیم هیجانی افزایش می یابد (۲۹).

جامعه پژوهشی حاضر محدود به دانشجویان ۱۹ تا ۴۰ سال شهر تهران بود؛ لذا برای افزایش میزان تعیین پذیری نتایج مطالعه حاضر پیشنهاد می شود دیگر پژوهشگران نقش هریک از متغیرهای این پژوهش را در افراد با ویژگی های جمعیت شناختی متفاوت (از نظر سن و جنس و محل سکونت) مطالعه کنند. همچنین پژوهش حاضر تنها نقش پنج نوع از انواع هیجده گانه طرح وارههای ناسازگار اولیه را در شکست

References

- Rosse RB. The love trauma syndrome: free yourself from the pain of a broken heart. Cambridge, MA: Da Capo Press; 2007, pp:36-7.
- Jacob GA, Arntz A. Schema therapy for personality disorders—a review. International Journal of Cognitive Therapy. 2013;6(2):171-85. <https://doi.org/10.1521/ijct.2013.6.2.171>
- Asayesh MH, Qazinejad N, Bahonar F. Explanation of the emotional reactions of girls with love trauma syndrome: a qualitative study. The Women and Families Cultural-Educational. 2021;15(53):125-54. [Persian] https://cwfsl.ihu.ac.ir/article_206019_1ce5e255b8d699deb184f07a33698fb7.pdf
- Eken E. The role of early maladaptive schemas on romantic relationships: a review study. PEOPLE: International Journal of Social Sciences. 2017;3(3):108-23. <https://doi.org/10.20319/pijss.2017.33.108123>
- Karatzias T, Jowett S, Begley A, Deas S. Early maladaptive schemas in adult survivors of interpersonal trauma: foundations for a cognitive theory of psychopathology. Eur J Psychotraumatol. 2016;7:30713. <https://doi.org/10.3402/ejpt.v7.30713>
- Taylor PM, Uchida Y. Awe or horror: differentiating two emotional responses to schema incongruence. Cogn Emot. 2019;33(8):1548-61. <https://doi.org/10.1080/02699931.2019.1578194>
- Seligman MEP, Schulman P, Tryon AM. Group prevention of depression and anxiety symptoms. Behav Res Ther. 2007;45(6):1111-26. <https://doi.org/10.1016/j.brat.2006.09.010>
- Sdaghaf F, Rafiipour A, Samavi A. Moghayese noshkhar fekri dar daneshjouyan ba va bedoun neshanegan zarbe eshgh shar Bandar Abbas [Comprison of rumination in students with and withgout hit love syndrome in Bandar Abbas city]. New Advance in Behavioral Science. 2016;1(3):75-81. [Persian] <http://ijndibs.com/article-1-42-fa.pdf>

9. Kennedy C, Deane FP, Chan AYC. Intolerance of uncertainty and psychological symptoms among people with a missing loved one: emotion regulation difficulties and psychological inflexibility as mediators. *Journal of Contextual Behavioral Science*. 2021;21:48–56. <https://doi.org/10.1016/j.jcbs.2021.05.006>
10. Fagundes CP. Implicit negative evaluations about ex-partner predicts break-up adjustment: the brighter side of dark cognitions. *Cogn Emot*. 2011;25(1):164–73. <https://doi.org/10.1080/09602011003683976>
11. Tashiro T, Frazier P. "I'll never be in a relationship like that again": personal growth following romantic relationship breakups. *Personal Relationships*. 2003;10(1):113–28. <https://doi.org/10.1111/1475-6811.00039>
12. Schneier FR. Social anxiety disorder. *BMJ*. 2003;327(7414):515–6. <https://doi.org/10.1136/bmj.327.7414.515>
13. Shabani Khadiv A, Ahmadiyan H. Studying the relationship between of basic psychological needs satisfaction and the emotional regulation disorder with the mediation of early maladaptive schemas at Bu-AliSina university students. *Knowledge & Research in Applied Psychology*. 2019;20(1):101–11. [Persian] <https://doi.org/10.30486/jrsp.2019.663548>
14. Shimek C, Bello R. Coping with break-ups: rebound relationships and gender socialization. *Social Sciences*. 2014;3(1):24–43. <https://doi.org/10.3390/socsci3010024>
15. Kweon SH, Lee S. A study on empathy, credibility, and political attitude in social media: focused on the relationship between empathetic intention and the motivation of belonging on intended pro-social and political behavior. *Advances in Journalism and Communication*. 2013;1(3):26–40. <http://dx.doi.org/10.4236/ajc.2013.13004>
16. Habibi A, Adanvar M. Structural equation modeling and factor analysis (practical training of LISREL software). Tehran: Iranian Students Booking Agency; 2017, pp:113. [Persian]
17. Garnefski N, Kraaij V. Cognitive emotion regulation questionnaire – development of a short 18-item version (CERQ-short). *Personality and Individual Differences*. 2006;41(6):1045–53. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2006.04.010>
18. Besharat MA, Bazzazian S. Psychometric properties of the cognitive emotion regulation questionnaire in a sample of Iranian population. *Advances in Nursing & Midwifery*. 2015;24(84):61–70. [Persian] <https://journals.sbm.ac.ir/en-inm/article/view/7360/8114>
19. Young JE. Young schema questionnaire–short form [Internet]. 2018 [cited 2023 Sep 10]. Available from: <https://doi.org/10.1037/t12644-000>
20. Schmidt NB, Joiner TE, Young JE, Telch MJ. The schema questionnaire: investigation of psychometric properties and the hierarchical structure of a measure of maladaptive schemas. *Cogn Ther Res*. 1995;19(3):295–321. <https://doi.org/10.1007/BF02230402>
21. Ghahari S, Viesy F, Kavand H, Yeke Fallah M, Zandifar H, Farrokhi N, et al. Psychometric properties of early maladaptive schemas questionnaire short form–75 items (YSQ-SF). *Nurse and Physician Within War*. 2020;8(27):31–40. [Persian] <http://npjm.ajaums.ac.ir/article-1-800-en.pdf>
22. Dehghani M, Atef-Vahid MK, Gharaee B. Efficacy of short-term anxiety-regulating psychotherapy on love trauma syndrome. *Iran J Psychiatry Behav Sci*. 2011;5(2):18–25.
23. Hu L, Bentler PM. Cutoff criteria for fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Structural Equation Modeling: A Multidisciplinary Journal*. 1999;6(1):1–55. <https://doi.org/10.1080/10705519909540118>
24. Araghi L, Shafibadi A, Delavar A, Mardani Rad M. Developing a structural model of love failure based on personality traits, attachment style, early maladaptive schemas, parenting patterns and perceived social support factors. *Clinical Psychology Studies*. 2020;10(40):47–75. [Persian] <https://doi.org/10.22054/jcps.2021.54367.2411>
25. McDermott N. Early maladaptive schemas, attachment, negative affect and relationship satisfactionrelationship satisfactio [thesis in M.A.] [Internet]. [Glassboro, US]: Rowan University; 2008. Available from: <https://rdw.rowan.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1730&context=etd>
26. Nicol A, Kavanagh PS, Murray K, Mak AS. Emotion regulation as a mediator between early maladaptive schemas and non-suicidal self-injury in youth. *Journal of Behavioral and Cognitive Therapy*. 2022;32(3):161–70. <https://doi.org/10.1016/j.jbct.2022.05.001>
27. Salgó E, Bajzát B, Unoka Z. Schema modes and their associations with emotion regulation, mindfulness, and self-compassion among patients with personality disorders. *Borderline Personal Disord Dysregul*. 2021;8(1):19. <https://doi.org/10.1186/s40479-021-00160-y>
28. Garnefski N, Kraaij V. Relationships between cognitive emotion regulation strategies and depressive symptoms: a comparative study of five specific samples. *Personality and Individual Differences*. 2006;40(8):1659–69. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2005.12.009>
29. Zade-Mohammadi A, Kordestanchi Aslani H. The mediating role of cognitive emotion regulation in the relationship of early maladaptive schemas with spouse abuse. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*. 2021;26(4):502–23. [Persian] <http://dx.doi.org/10.32598/ijpcp.26.4.3217.1>
30. Malik S, Wells A, Wittkowski A. Emotion regulation as a mediator in the relationship between attachment and depressive symptomatology: a systematic review. *J Affect Disord*. 2015;172:428–44. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2014.10.007>